

بانوان در طول سالیان مختلف توانسته‌اند مسئولیت‌های مهم و اساسی را عهده‌دار شده و در کنار مردان در زمینه‌های مختلف فرهنگی، اقتصادی، تجاری و... گام‌هایی را بردارند. تا به آن جا که امروزه بانوان نقش پررنگ‌تری در عرصه‌های ایفا نموده و این رشد نقش و ارتقای حضور در عرصه اجتماعی، جامعه، موجب مشارکت بیشتر آن‌ها در سنت حسنه وقف شده است. در این میان، کم نیست تعداد بانوانی که نام‌شان در فهرست بلندبالای واقفان آستان قدس رضوی ثبت شده است. زنان و مادرانی که نه تنها در وقف‌هایی که مردان داشتند، اثرگذار بودند بلکه از مال و دارایی‌های خود نیز در مسیر ارائه خدمات به زائران و توسعه صحن و سرای رضوی گذشتند. این بانوان با قلبی مالا مال از ارادت به امام خوبی‌ها^(ع)، ایثار و از خود گذشتگی در این مسیر وارد شدند.

این بانوان بخشی یا تمامی اموال و مستغلات خود مانند زمین، مغازه، منزل و آپارتمان را بر آستان قدس رضوی وقف کردند و یا با اهدای مبالغی نقدی در وقف‌های مشارکتی این آستان مقدس سهیم شدند. «وقف» نیز یکی دیگر از موضوعاتی است که اهتمام بانوان ایرانی را به خود جلب کرده و موجب شده تا آن‌ها با نگاهی تیزبینانه این سنت نیکو را پذیرفته و به آن لبیک گویند. به وقف نامه‌های متعدد که نگاه می‌اندازیم نام بیش از ۸۰ بانوی ایرانی در اسناد موقوفه آستان قدس رضوی حضور دارد که با خلوص نیت تلاش کردند تا تمامی یا بخشی از دارایی‌ها و اموال خود را برای این امر نیکو و مقدس اختصاص دهند.

قدمت حضور بانوان واقف به قرن ۹ هجری قمری باز می‌گردد که بسیاری از این بانوان خیراندیش اموال خود را وقف کرده و زمینه‌های گوناگونی برای مصرف عواید موقوفه خود در نظر گرفته‌اند. بیشتر موقوفات بانوان برای این آستان مقدس اموال غیر منقول از جمله املاک، اراضی، باغ، مغازه و منزل بوده که در سال‌های اخیر آپارتمان نیز به این مجموعه اضافه شده است.

دو و القدر؛ قدیمی‌ترین بانوی واقف رضوی

شمار می‌آید که در سال ۹۹۷ هجری قمری تمامی موضع سلیمان آباد قزوین را برای آستان قدس رضوی و حرم مطهر ثامن الحجج^(ع) وقف کرده است، او در وقف نامه خود آورده که در آمد امور مزبور به مصارفی مانند تعمیرات، فرش، زوار، حفاظ حرم مطهر، طلاب و فقر ابرسد.

بررسی اسناد و وقف نامه‌های متعدد بارگاه ملکوتی امام رضا^(ع) نشان می‌دهد «بیگ آغاخانم ذوالقدر» بانوی قزوینی قدیمی‌ترین واقفه آستان قدس رضوی به

«سیمین تاج ایلخان» و پیشگیری از هزینه‌های گزاف درمانی

درمانی وقف کرده است. بانو ایلخان عرصه و اعیان ۶ دانگ یک دستگاه آپارتمان واقع در تهران را برای مصارف هزینه‌های بهداشت و درمان بیماران بی بضاعت و ایتم یا به هر نحوی که متولی صلاح بداند، در سال ۱۳۹۴ هجری شمسی وقف کرده تا در آمد آن برای امور نامبرده به مصرف برسد.

«سیمین تاج ایلخان» از زنان نیکوکار تهرانی بود که می‌توان به عنوان یکی دیگر از واقفان آستان قدس رضوی از او نام برد که دارایی و اموالش را برای تقرب به خداوند متعال، سلامت گستری و پیشگیری از هزینه‌های گزاف

